

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงบรรยาย (Descriptive Research) ประเภท การศึกษาหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่าง แรงจูงใจ การเตรียมอาจารย์ใหม่ การสอนงานและความสัมพันธ์กับอาจารย์พี่เลี้ยง กับการ ปฏิบัติภาระงานหลักของอาจารย์ใหม่ วิทยาลัยพยาบาล สังกัดกระทรวงสาธารณสุข ซึ่งผู้วิจัย มีขั้นตอนในการดำเนินงานดังนี้

ประชากรและตัวอย่างประชากร

ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ คือ อาจารย์พยาบาลใหม่ที่ปฏิบัติงานเป็นระยะเวลา 1 ปี ในวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ซึ่งเปิดสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์ (เทียบเท่าปริญญาตรี) สังกัดกระทรวงสาธารณสุข ซึ่งมีจำนวนวิทยาลัยพยาบาลทั้งหมด 24 แห่ง จากการสำรวจจากบัญชีเงินเดือน พ.ศ.2537 จำนวน 143 คน ตัวอย่างประชากร คือ อาจารย์ใหม่ทุกคน ซึ่งปฏิบัติงานอยู่ในช่วงเวลาตั้งแต่ 1 เมษายน 2536 ถึงเวลาที่เก็บ ข้อมูล ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยจะเก็บรวบรวมข้อมูลจากตัวอย่างประชากรทั้งหมด 143 คน ในวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สังกัดกระทรวงสาธารณสุขทั้ง 24 แห่ง

ตารางที่ 1 จำนวนตัวอย่างประชากร

ภาค	วิทยาลัยพยาบาล	จำนวนตัวอย่างประชากร	
		จำนวนอาจารย์ใหม่ทั้งหมด *	จำนวนอาจารย์ใหม่ที่ตอบแบบสอบถาม**
กลาง	กรุงเทพ	8	8
	สระบุรี	4	4
	ชัยนาท	5	4
	พระพุทธบาท	5	4
	พระจอมเกล้า	8	8
	ราชบุรี	5	5
ตะวันออก	ชลบุรี	7	7
เหนือ	พะเยา	5	4
	ลำปาง	8	7
	อุตรดิตถ์	5	4
	พุทธชินราช	10	8
	สวรรคตประชารักษ์	5	4

* จากบัญชีเงินเดือนของอาจารย์สถาบันพัฒนากำลังคนด้านสาธารณสุข กระทรวงสาธารณสุข 2537

** จากการสำรวจของผู้วิจัยในระยะของการรวบรวมข้อมูลเมื่อ 19 กรกฎาคม 2537

ตารางที่ 1 จำนวนตัวอย่างประชากร (ต่อ)

ภาค	วิทยาลัยพยาบาล	จำนวนตัวอย่างประชากร	
		จำนวนอาจารย์ใหม่ทั้งหมด*	จำนวนอาจารย์ใหม่ที่ตอบแบบสอบถาม**
ใต้	นราธิวาส	3	3
	สงขลา	11	10
	นครศรีธรรมราช	4	4
	ตรัง	8	8
ตะวันออกเฉียงเหนือ	สระบุรี	9	7
	นครราชสีมา	8	7
	สุรินทร์	5	5
	ศรีมหาสารคาม	6	5
	อุดรธานี	8	7
	นครพนม	6	5
รวม		143	128

* จากบัญชีเงินเดือนของอาจารย์สถาบันพัฒนากำลังคนด้านสาธารณสุข กระทรวงสาธารณสุข 2537

**จากการสำรวจของผู้วิจัยในระยะของการรวบรวมข้อมูลเมื่อ 19 กรกฎาคม 2537

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง โดยอาศัยแนว
ในการศึกษาค้นคว้าจากตำรา วารสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ซึ่งเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
ครั้งนี้ประกอบด้วยแบบสอบถาม 2 ชุด คือ

- ชุดที่ 1 แบบวัดการปฏิบัติภาระงานหลักของอาจารย์ใหม่
- ชุดที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติภาระงานหลัก
ของอาจารย์ใหม่

ทั้ง 2 ชุด ซึ่งมีขั้นตอนในการสร้างดังนี้

1. ศึกษาค้นคว้าจากเอกสาร วารสาร งานวิจัย และสภาพการณ์จริงในปัจจุบัน
เพื่อหากรอบแนวคิดในเรื่องต่าง ๆ ที่จะนำมาสร้างแบบสอบถามแต่ละชุด
2. นำแนวคิดเนื้อหาต่าง ๆ เหล่านี้มากำหนดเป็นแนวคิดเฉพาะในการวิจัยของ
ตัวแปรแต่ละหัวข้อศึกษาในครั้งนี้ มาสร้างแบบสอบถามที่มีลักษณะสอดคล้องตรงกับเกณฑ์ของ
แนวคิดเฉพาะนั้น ๆ

ชุดที่ 1 แบบวัดการปฏิบัติภาระงานหลักของอาจารย์ใหม่

แบบวัดการปฏิบัติภาระงานหลักของอาจารย์ใหม่ชุดนี้เป็นแบบสอบถามโดยอาจารย์
ใหม่เป็นผู้ตอบ โดยแบ่งออกเป็นแบบวัดการปฏิบัติภาระงานหลัก 4 ด้าน ดังนี้

1. การปฏิบัติภาระงานหลักในด้านการสอน มีจำนวน 35 ข้อ
2. การปฏิบัติภาระงานหลักในด้านการบริการวิชาการแก่สังคม มีจำนวน 5 ข้อ
3. การปฏิบัติภาระงานหลักในด้านการวิจัยและเขียนเอกสารวิชาการ มีจำนวน
5 ข้อ
4. การปฏิบัติภาระงานหลักในด้านกิจการนักศึกษาและทุนบำรุงศิลปวัฒนธรรม มี
จำนวน 5 ข้อ

แบบสอบถามนี้มีลักษณะ เป็นคำถามตามการปฏิบัติที่เกิดขึ้นจริง ปฏิบัติทุกครั้ง หรือปฏิบัติเป็นประจํา ปฏิบัติบ่อยครั้ง ปฏิบัติบางครั้ง ปฏิบัติน้อยครั้ง หรือไม่ได้ปฏิบัติ นำแบบสอบถามไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบ โดย มีเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

คำตอบ	ความหมาย	ค่าคะแนน
ปฏิบัติทุกครั้ง/ ปฏิบัติเป็นประจํา	ข้อความนั้น เป็นเหตุการณ์ที่ปฏิบัติทุกครั้ง/ ปฏิบัติเป็นประจํา	4 คะแนน
ปฏิบัติบ่อยครั้ง	ข้อความนั้น เป็นเหตุการณ์ที่ปฏิบัติบ่อยครั้ง	3 คะแนน
ปฏิบัติบางครั้ง	ข้อความนั้น เป็นเหตุการณ์ที่ปฏิบัติบางครั้ง	2 คะแนน
ปฏิบัติน้อยครั้ง/ ไม่ได้ปฏิบัติ	ข้อความนั้น เป็นเหตุการณ์ที่ปฏิบัติน้อยครั้ง	1 คะแนน

เกณฑ์การตัดสินแปลผล

ผู้วิจัยได้กำหนด เกณฑ์ในการประเมินการปฏิบัติภาระงานหลักของอาจารย์ใหม่ไว้ดังนี้

1.00 - 1.49	หมายถึง	การปฏิบัติภาระงานหลักของอาจารย์ควรปรับปรุง
1.50 - 2.49	"	การปฏิบัติภาระงานหลักของอาจารย์เหมาะสมน้อย
2.50 - 3.49	"	การปฏิบัติภาระงานหลักของอาจารย์เหมาะสมปานกลาง
3.50 - 4.00	"	การปฏิบัติภาระงานหลักของอาจารย์เหมาะสมมาก

ชุดที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับ การปฏิบัติภาระงานหลัก
ของอาจารย์ใหม่

แบ่งเป็น 4 ตอน ดังนี้

- ตอนที่ 1 แรงจูงใจ จำนวน 10 ข้อ
- ตอนที่ 2 การเตรียมอาจารย์ใหม่ จำนวน 10 ข้อ
- ตอนที่ 3 การสอนงาน จำนวน 20 ข้อ
- ตอนที่ 4 ความสัมพันธ์กับอาจารย์พี่เลี้ยง จำนวน 10 ข้อ

แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติภาระงานหลักของอาจารย์ใหม่ ได้สร้างขึ้นโดยศึกษาจากทฤษฎีและเอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวกับการปฏิบัติภาระงานหลักของอาจารย์พยาบาล ซึ่งครอบคลุมเกี่ยวกับแรงจูงใจ การเตรียมอาจารย์ใหม่ การสอนงาน และความสัมพันธ์กับอาจารย์พี่เลี้ยง

ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) 4 ระดับ ในการตอบแบบสอบถามแต่ละข้อนั้น กำหนดให้ผู้ตอบเลือกคำตอบได้เพียงคำตอบเดียว การเลือกตอบ แต่ละข้อคำตอบมีความหมายดังต่อไปนี้

เป็นจริงทั้งหมด / หมายถึง	เมื่อท่านเห็นว่าข้อความในประโยคนั้นเป็นจริง
เป็นจริงส่วนมาก	ทั้งหมดหรือเป็นจริง เป็นส่วนใหญ่
เป็นจริงปานกลาง "	เมื่อท่านเห็นว่าข้อความในประโยคนั้นเป็นจริง ปานกลาง
เป็นจริงส่วนน้อย "	เมื่อท่านเห็นว่าข้อความในประโยคนั้นเป็นจริง เพียงส่วนน้อย
ไม่เป็นจริง / เป็นจริงน้อยที่สุด	" เมื่อท่านเห็นว่าข้อความในประโยคนั้นไม่เป็นความจริง เลยหรือเป็นจริงน้อยที่สุด

การให้คะแนนแบบสอบถามแต่ละข้อ พิจารณาตามเกณฑ์ดังต่อไปนี้

เป็นจริงทั้งหมด / เป็นจริงส่วนมาก	ให้	4	คะแนน
เป็นจริงปานกลาง	"	3	คะแนน
เป็นจริงส่วนน้อย	"	2	คะแนน
ไม่เป็นจริง / เป็นจริงน้อยที่สุด	"	1	คะแนน

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยจะแปลคะแนนในการตอบแบบสอบถาม ซึ่งได้ตอบตั้งแต่ เป็นจริงทั้งหมด ถึงไม่เป็นจริงเลยหรือคะแนนตั้งแต่ 4 ถึง 1 คะแนน ดังต่อไปนี้

ค่าคะแนนเฉลี่ยระหว่าง	การปฏิบัติภาระงานหลักของอาจารย์ใหม่
ค่าคะแนนเฉลี่ยระหว่าง 3.50 - 4.00	อยู่ในระดับมากหรือดี
" 2.50 - 3.49	อยู่ในระดับปานกลาง
" 1.50 - 2.49	อยู่ในระดับต่ำ
" 1.00 - 1.49	อยู่ในระดับต่ำมาก

การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยหาคุณภาพของเครื่องมือโดยการหาความตรงตามเนื้อหา และความเที่ยง มีขั้นตอนดำเนินการดังนี้

1. การหาความตรงตามเนื้อหา

ผู้วิจัยนำแบบสอบถาม เกี่ยวกับการปฏิบัติภาระงานหลักของอาจารย์ใหม่และ บัณฑิตที่มีความสัมพันธ์กับ การปฏิบัติภาระงานหลักของอาจารย์ใหม่ ที่สร้างขึ้นและผ่านการ แก่ใจจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์แล้ว ไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 8 ท่าน (รายชื่อใน ภาคผนวก ก.) พิจารณาตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา ความครอบคลุมของเนื้อหา เกณฑ์ การให้คะแนน ความชัดเจนและความเหมาะสมของภาษาที่ใช้ และให้ข้อเสนอแนะในการ ปรับปรุงแก้ไข โดยผู้วิจัยถือเกณฑ์ ความเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิตรงกัน 80 %ของผู้ทรงคุณวุฒิทั้งหมด หลังจากนั้น ผู้วิจัยนำเครื่องมือมาทำการปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ

2. การหาความเที่ยง

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ปรับปรุงเรียบร้อยแล้ว ไปทดลองใช้กับอาจารย์พยาบาลที่มีลักษณะเดียวกับประชากร จำนวน 14 คน และหาความเที่ยงของเครื่องมือในแต่ละชุดด้วยค่าสัมประสิทธิ์ของความสม่ำเสมอภายใน (Coefficient of Internal Consistency) ด้วยวิธีสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาช (Cronbach's Coefficient) ได้ค่าความเที่ยงดังนี้

แบบวัดการปฏิบัติภาระงานหลักของอาจารย์ใหม่	มีค่าความเที่ยง 0.96
แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับ	
การปฏิบัติภาระงานหลักของอาจารย์ใหม่	มีค่าความเที่ยง 0.93

หลังจากที่ผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปรวบรวมข้อมูลจริงแล้ว หาค่าความเที่ยงซ้ำได้ผลดังนี้

แบบวัดการปฏิบัติภาระงานหลักของอาจารย์ใหม่	มีค่าความเที่ยง 0.91
แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับ	
การปฏิบัติภาระงานหลักของอาจารย์ใหม่	มีค่าความเที่ยง 0.94

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยการทาหนังสือ ขอความร่วมมือในการแจกแบบสอบถาม และการเก็บรวบรวมข้อมูลจากบัณฑิตวิทยาลัย ไปยังสถาบันพัฒนากำลังคนด้านสาธารณสุข กระทรวงสาธารณสุข เพื่อขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูล ในวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ทั้ง 24 แห่ง ทั่วประเทศ หลังจากนั้น ผู้วิจัยจัดส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์ใช้เวลาในการรวบรวมข้อมูลประมาณ 10 สัปดาห์

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยการทบทวนหนังสือ ขอความร่วมมือในการ แจกแบบสอบถาม และการเก็บรวบรวมข้อมูลจากบัณฑิตวิทยาลัย ไปยังสถาบันพัฒนากำลังคน ด้านสาธารณสุข กระทรวงสาธารณสุข เพื่อขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูล ในวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ทั้ง 24 แห่ง ทั่วประเทศ หลังจากนั้น ผู้วิจัยจัดส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์ใช้เวลาในการรวบรวมข้อมูลประมาณ 10 สัปดาห์

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ข้อมูลทั้งหมด โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS-PC ดังนี้

1. ข้อมูลเกี่ยวกับการปฏิบัติภาระงานหลัก แรงจูงใจ การเตรียมอาจารย์ใหม่ การสอนงานและความสัมพันธ์กับอาจารย์พี่เลี้ยง คิดเป็นค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
2. คำนวณค่ามัชฌิมเลขคณิต และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของการปฏิบัติภาระงานหลักของอาจารย์ใหม่เป็นรายข้อ เป็นรายด้าน
3. หาค่าสหสัมพันธ์พหุคูณระหว่าง แรงจูงใจ การเตรียมอาจารย์ใหม่ การสอนงานและความสัมพันธ์กับอาจารย์พี่เลี้ยง กับการปฏิบัติภาระงานหลักของอาจารย์ใหม่โดยการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression analysis) ดังต่อไปนี้
 - 3.1. คำนวณหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรพยากรณ์ กับตัวแปรพยากรณ์ (Inter-Correlation Coefficient) และระหว่างตัวแปรพยากรณ์กับตัวแปรเกณฑ์ (Correlation coefficient) โดยใช้สูตรของเพียร์สัน (r) (ประคอง กรรณสูต, 2528) โดยแปลความหมายของค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์คือ

ค่าระหว่าง $\pm .70 - 1.00$ มีความสัมพันธ์สูง

ค่าระหว่าง $\pm .30 - .69$ มีความสัมพันธ์ปานกลาง

ค่าระหว่าง $\pm 0 - .29$ มีความสัมพันธ์น้อย

- 3.2. ทดสอบความมีนัยสำคัญของค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์โดยการทดสอบค่าที (t-test) (ประคอง กรรณสูต, 2528)
- 3.3. คำนวณหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ (Multiple Correlation) ระหว่างตัวแปรพยากรณ์ กับตัวแปรเกณฑ์ (Kerlinger and Pedahzur, 1973)
- 3.4. ทดสอบความมีนัยสำคัญของค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ (Kerlinger and Pedahzur, 1973)
- 3.5. ทดสอบความแตกต่างของสัมประสิทธิ์การพยากรณ์ที่เพิ่มขึ้นจากการเพิ่มตัวพยากรณ์ทีละตัว โดยการทดสอบสถิติส่วนรวมเอฟ (Overall F-test) (Kerlinger and Pedahzur, 1973)
- 3.6. หาค่าคงที่ของสมการพยากรณ์
- 3.7. หาค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของสมการพยากรณ์
- 3.8. สร้างสมการพยากรณ์ตัวแปรด้วยกลุ่มตัวแปรพยากรณ์ ที่มีนัยสำคัญทางสถิติในรูปคะแนนดิบและคะแนนมาตรฐานโดยมีเกณฑ์ คือ บังคับตัวแปรให้เข้าทุกตัว (Enter Technique) และเพิ่มตัวแปรเป็นขั้น ๆ (Stepwise technique) เพื่อยืนยันข้อค้นพบ